

■ MUSTÉR

Gie alla sanaziun dil center da sport

(anr/gv) Cun 393 gie encunter 250 na han votantas e votants da Mustér approbau il credit da 950 000 francs per la sanaziun dils indrezs dil center da sport Acla da Fontauna. Il credit ei previus per la sanaziun dalla piazza da ballapei, la piazza da sport en sala ed ils indrezs da far glatsch artificial. Il center da sport a Mustér ei vegnius construius avon biebein 30 onns.

■ VAL S. PIEDER

Pigl onn proxim in deficit

(anr/gv) La vischnaunca da Val S. Pieder quenta pigl onn proxim cun in deficit da 438 000 francs. Alla radunonza communal dil venderdis han ils presents approbau il preventiv cun ina sviulta da rondud diesch milliuns francs. Il pei da taglia resta tier 100% dalla taglia cantunala semplia. La suprastonza argumentescha il deficit previu culla digren dallas entradas da taglia ed ils cuosts augmentai dallas casas da tgira ed attempai e dil manteniment dallas vias. La vischnaunca da Val S. Pieder preveda igl onn proxim cun investiziuns brut da 4,5 milliuns francs e net da 3,4 milliuns. Negativas ein las previstas dil plan da finanzas tochen igl onn 2016. Per la construcziun dalla halla polivalenta sto la vischnaunca generar depi entradas.

Alla radunonza generala dil venderdis vargau ha la societad dil Hotel termal Val SA orientau digl onn da fatschenta. Muort la midada dil termin dil quon final cumpiglia quei quon 17 meins. Entefier quei temps ha il hotel nudau ina sviulta da 27,8 milliuns ed in gudogn dad 1,3 milliuns. Fertion ch'il hotel ha giu in augment dallas pernottaziuns igl unviern 2009/10 ei quei diember tgeschsaus la stad 2010 ed igl unviern 2010/11.

La suprastonza ha orientau dalla procedura dalla cumpra dil hotel en possess dalla vischnaunca. Interessents san far ofertas tochen ils 20 da december. La suprastonza vegni ad examinar las novas ofertas e far propostas.

Ina discussiun viva dils prighels e dallas schanzas dil parc eroelectric en Val Lumnezia han Marcus Caduff, Giusep Casanova, Ramun Capaul, Gian Derungs, Anita Mazzetta ed Andy Imfeld (da seniester) menau.

FOTO G. VENZIN

«Ei drova ina analisa scientifica»

Discussiun dil parc eroelectric en Val Lumnezia

DA GIUSEP VENZIN / ANR

■ **La sala da scola da Lumbrein ei stada bunamein memia pintga. Ils vischins han mussau interess per la discussiun dil parc eroelectric. Ils participants alla discussiun da podi han risdau dils avantatgs e dils prighels dil parc cun 40 tochen 60 rodas da vent.**

Andy Imfeld d'Altaventa ha fatg reclama pil project ed igl architect indigen Ramun Capaul ei staus skeptics. Il deputat Marcus Caduff ha representau il turissem e Giusep Casanova, il president communal da Lumbrein, ei staus en per la vischnaunca. Alla discussiun menada da Gian Derungs ha Anita Mazzetta brigliu. La menadra dalla organizaziun per la protecciun digl ambient WWF ha puntuau: «Nus essan buc encunter, nus lein denton perseguitar il project a moda critica.» Ella ha cussegliu da far ils pensums da casa e lu seigi la realisaziun dil parc pusseivla enteifer dus tochen treis onns. Anita Mazzetta ha numnau Andy Imfeld in bien vendider, mo ei drovi dapli per realisar il project. Ramun Capaul ha buca detg bia, mo el ha tucuu la noda: «Ei tonscha buca sche Andy Imfeld manegia ch'ei seigi in bien project. Ei drova ina analisa scientifica.» El publicum ha il parc da vent anflau sustegn e critica. Leo Capaul tema che Lumbrein hagi da dir nuot pli suenter la fusiun eventuala dallas vischnauncas lumnezianas. Marcus Caduff ha fatg attent ch'il parc da vent pertuchi l'entira vallada ed ei seigi nuot auter ch'endretg sche tuts hagian era da dir in plaid el capetel. Bi-

stgaun Capaul ei loschs che l'idea dil parc eroelectric sin territori dalla vischnaunca da Lumbrein e da Sursaiusa seigi vegnida iniziada avon la catastrofa da Fukushima ed avon la discussiun dalla sortida digl atom el parlament. El ha refusau la renfatscha dalla disfiguraziun dalla cuntrada. «Quei che succeda actualme in Val Lumnezia sil sectur da construcziun da secundas habitaziuns ei dapli ina disfiguraziun dalla cuntrada e natira ch'il parc eroelectric.»

Projects alternativs e spargnar

Andy Imfeld ha presentau all'entschatta dalla discussiun ils fatgs novs dil parc previu. Quels fatgs ein il gie dil marcau da Turitg alla participaziun dall'Ovra electrica Turitg (EWZ). Il pur vallesan ha era constatau che las mesiraziuns seigien positivs e vegnien uss evaluadas en in institut a Hannover. L'expertisa logistica muoss ch'ei seigi pusseivel da transportar indrezs gronds sin 2000 meters sur mar. L'examinaziun ecologica seigi en lavur e la sedia d'Altaventa da niev a Lumbrein.

Ei ha buca cuzzau ditg che Anita Mazzetta ei vegnida confruntada cullas reproschas usitadas. Las organizaziuns dil schurmetg dalla natira giavischien energia regenerabla, impedeschien denton ils projects cun lur pretensiuns. Quei ha la menadra da WWF Grischnun refusau. Dils projects eroelectrics inoltra hagian las organizaziuns impedi in tozzel. Era il parc en Val Lumnezia vegni buc impediud: «Nus havein detg gie dall'entschatta naven. Nus s'engaschein pil schurmetg e fa-

gion nossa obligaziun. Quella ei da mirar che las leschas vegnien respectadas.» Ei seigi era ina damonda dalla mesira. «Tgei cunvegn alla natira e tgei cunvegn alla populaziun.» Anita Mazzetta ha fatg attent ch'ins stoppi en emprema lingia nezegiar il potenzial da spargnar. Per contonscher ina societad da 2000 watts – oz drovan ils Svizzers ella media treis ga dapli – drovi decisziuns politicis, leschas pli strentgas e 20 tochen 30 mesiras.

Energia e turissem

La Lumnezia seposiziunescha bugen sco vallada dil turissem migeivel e la damonda ei sedada schebein il parc eroelectric spuenti buc ils turists. La discussiun ha mussau che buca sulet il parc da vent metta en prighel il turissem migeivel, mobein era il baghegiar senza fin da habitaziuns da vacanzas. «Nus duvren temps e factas», ha Marcus Caduff constatau. «La discussiun d'in parc eroelectric astga buca mo Lumbrein menar, quei sto l'entira Lumnezia. Sco vischnaunca fusiunada savein nus dir nua che nus mein.» Andy Imfeld ha constatau ch'il parc eroelectric el Giura hagi carmalau turists. Sin quei ha Marcus Caduff manegiau che quei seigi ina fallida cumparegliaziun: «Nus havein gia turissem ed il prighel ei daus che nus spuenten quel.»

La discussiun da podi ha mussau che negin ei da principi encunter il parc eroelectric. Anita Mazzetta ha detg tgei ch'ei giavischau: «Ils fatgs ston tuts sin meisa. Avon che tut ei buca sclariu, ei tut speculaziun.»

■ CURAGLIA

Ideas per duvrar la Tgasa Sontgaclau suenter l'onn 2013

(rtr) Tge capita cun la Tgasa da vegls Sontgaclau a Curaglia suenter l'onn 2013? Suenter che la «Casa da tgira Sursassiala» a Mustér vegn ad esser construida e la Tgasa Sontgaclau sa svida puspè? Quella dumonda vegn a fatschentar proximamain la suprastonza communal e la populaziun da Medel. La discussiun davart questa situaziun è lantschada. Absolvents da la Scol'auta da tecnica ed economia da Cuir han preschentà a Curaglia lur lavurs da diplom d'architectura. Quellas èn sa fatschentadas cun novs concepts pussaivels per la Tgasa da vegls Sontgaclau.

■ TRUN

Eligiu il cussegl communal

(anr/gv) Donat Albin ha contonschiu il meglier resultat allas elecziuns dil cussegl communal da Trun. Il menader dalla filiala dalla Banca Raiffeisen han 191 votantas e votants giavischau el cussegl da 15 commembers. Trun ha eligiu 13 commembers, dus commembers elegia Schlans ella proxima radunonza communal.

Ulteriuras vuschs han contonschiu: Flurin Decurtins (166), Blandina Quinter (157), Markus Steiner (146), Clau Maissen (144), Ignazi Lombriser (142), Kurt Wolf (133), David Tiri (117), Rico Schwarz (115), Marlis Lechmann-Rothmund (113), Letizia Rensch-Tomaschett (104), Ignaz Schmed (98) ed Adrian Defuns (61).

27% dallas votantas e dils votants dalla vischnaunca da Trun han eligiu il cussegl.

■ FLEM

Neginas cameras da survegliaziun

(anr/gv) Cun 373 na e 303 gie han ils vischins da Flem refusau la lescha dil ruau ed uorden public che havess lubiu l'installaziun da cameras da survegliaziun en puncts neuralgics. La lescha prevedeva plinavon l'introducziun da castitgs immediat el liug e la realisaziun da zonas senza drogas ed alcohol. La suprastonza ha giavischau la lescha sin fundament da vandalissem, disturbi dil ruau dalla notg e consum d'alcohol excessiv ton davart dils hospis sco dils indigens. 37,4% dallas votantas e dils votants han nezegiau la caschun da votar.

■ FORMAZIUN SURSELVA

Renconuschiu certificats

(cp) La scola media propedeutica (SMP) dil Center da formaziun Surselva a Glion e la maturitad specialisada per sanadad el Grischnun vegnan reconuscidas. La Conferenza svizra dallas directuras e dils directurs cantunals d'educaziun publica (CDEP) accepta ils certificats dalla scola media propedeutica al Center da formaziun Surselva a Glion. Medemamein vegnan era ils certificats dalla maturitad specialisada sil camp professionnal da sanadad dil cantun Grischnun reconuschi.

Igl atun 2009 ha il Departament d'educaziun, cultura ed ambient dil cantun Grischnun inoltrau alla CDEP la damonda per reconuschienscha dils certificats dalla scola media propedeutica al Center da formaziun Surselva. A quella damonda ei ussa vegniu corrispuandu.

Aschia vegnan ils certificats dalla SMP al Center da formaziun purtai el register svizzer. La direcziun dalla scola slegra da quella reconuschienscha. Aschia cumpletescha la SMP a moda ideala la purschida sil sectur dalla scola media dil Center da formaziun Surselva.

Il Center da formaziun Surselva ei il post da coordinaziun cantunale per la maturitad specialisada da sanadad. Era quella ei vegnida reconuschiada dalla CDEP. Ils certificats dalla maturitad specialisada sil camp professionnal da sanadad, che vegnan tschentai ora el cantun Grischnun, vegnan medemamein purtai el register dils certificats ed aschia reconuschi dalla CDEP.

Informaziuns davart la SMP e sur dad ulteriuras purschidas dil Center da formaziun Surselva ein da catter sut: www.bzs-surselva.ch

LA QUOTIDIANA

Editura: Südostschweiz Presse und Print AG
 Editor: Hanspeter Lebrument
 CEO: Andrea Masüger

Schefredactor: Martin Cabalzar

Redacziun

Agentura da Novitads Rumantscha (ANR):
 Flurin Andry (fa), Gieri Antoni Caviezel (gac),
 Claudia Cadruvi (vi), Martina Fontana (mfo), Hans
 Huonder (hh), Susi Rothmund (sr), Gion Nutegn
 Stgier (gns), Giusep Venzin (gv).

Collavoraturs redacziunals:
 Andreas Cadonau (ac), Giusep Capaul (gc),
 Lucas Deplazes (ld).

Adressas redacziunals:
 La Quotidiana, Via comerciala 22, 7007 Cuir,
 tel. 081 920 07 10, fax 081 920 07 15,
 mail: redaktion-lq@suedostschweiz.ch

Agentura da Novitads Rumantscha (ANR)
 Via da Masans 2, 7000 Cuera,
 tel. 081 250 48 00, fax 081 250 48 03,
 mail: anr@spin.ch

Surselva: tel. 081 936 47 00, fax 081 936 47 01,
 mail: surselva@anr.ch

Engiadina: tel. 079 218 27 60, fax 081 856 11 59,
 mail: engiadina@anr.ch

Surmeir: tel. 079 430 69 30, fax 081 684 32 82,
 mail: surmeir@anr.ch

Sutselva: tel. 081 258 32 68,
 mail: sutselva@bluewin.ch

Tgöls postal, 7432 Zirän

Editura Südostschweiz Presse und Print AG,
 Via da la caserna 1, 7007 Cuir,
 tel. 081 255 50 50, fax 081 255 51 10
 mail: cmoser@suedostschweiz.ch

Servetsch d'abunents e da distribuziun:
 tel. 0844 226 226, mail: abo@suedostschweiz.ch

Inserats
 Südostschweiz Publicitas AG,
 Via S. Clau Sura 11, 7130 Glion
 tel. 081 920 07 17, fax 081 920 07 18,
 mail: ilanz@so-publicitas.ch

La Quotidiana cumpara tschintg giadas ad emna
 Ediziun: «Die Südostschweiz»: 122 723 exemplars.
 Dumber da lecturs: 236 000

Communicaziun da participaziuns considerablas
 sin fundament da art. 322 CP:
 Südostschweiz Radio AG, Südostschweiz TV AG,
 Südostschweiz Emotion AG, Südostschweiz
 Pressevertrieb AG, Südostschweiz Partner AG,
 ergo use swiss ag.

Exposiziun da maletgs da Letizia Winzap-Monn

■ (cp) Il Center da cultura, lungatg e formaziun Surselva, Via Curtgin pign 35, 7031 Laax (anteriur hotel Arena Alva) presenta maletgs da Letizia Winzap-Monn. Gia duront il temps da scola malegiava Letizia Winzap-Monn fetg bugen. Els onns da sia giuventetgna, duront igl emprendissadi e pervia dalla famiglia ei quei hobi vegnius alla cuorta per pli liung temps. 1979 entochen 1987 ha ella malegiav fetg intensiv e giu pliras exposiziuns.

2003 ei il giavisch puspei sefatgs valer d'entscheiver a malegiar per catter in equiliber denter la lavur e la creativitat. Ils maletgs da Leti zia Winzap-Monn te-

matiseschan sia affonza a Mustér, differents usits, mo era il temps cun ses affons a Schindellegi e sia veta actuala a Falera. Era fluras fascineschan adina puspei Letizia.

Ils maletgs naivs resplendan en colurs intensivas. L'artista di: «Tut quellas colurs sun jeu. Quei sun jeu!»

Ils 2 da december 2011 allas 19.00 ei vernissascha (introducziun cun Lisa Schmidt-Candinas, Risch e Juli sunan la tibia). Entochen ils 22 da december 2011 allas 12.00 ei la galleria aviarta naven da gliendisdis tochen venderdis allas 08.00–12.00 e 14.00–17.00 ni sin damonda (081 920 80 71). Naven dils 22 da december 2011 entochen ils 2 da schaner 2012 vegn la galleria aviarta dall'artista sin damonda (081 921 72 26).